

De christelijke traditie en hedendaagse kunst

(Johan Gortworst)

De kerk is door de eeuwen heen een belangrijke opdrachtgever geweest voor de beeldende kunst. Die verbintenis heeft geleid tot een schatkamer aan kunstvoorwerpen, wereldwijd verspreid over musea, kathedralen en privé collecties.

Vooruitstrevende periodes en preutse periodes, waarin het naakt schielijk met kledingstukken werd bedekt, wisselden elkaar af. De beeldende kunst staat allang niet meer in dienst van de kerk. Dat betekent niet dat kunstenaars zich niet meer

laten inspireren door de christelijke traditie. De komende maanden gaan we dicht bij huis op zoek naar hedendaagse kunstenaars bij wie dit direct of indirect het geval was. We beginnen met de Arnhemse kunstenaar Marcel Smink.

Marcel Smink

Marcel Smink (1967) maakt hoofdzakelijk kunstwerken voor de openbare ruimte. Hij laat zich inspireren door de plek waar het kunstwerk komt te staan. Apeldoorn kent hem sinds 2020 door zijn kunstwerk 'de Matenpoort'.

Dit werk is direct verbonden met de omgeving en de historie van de wijk. Zo verwijst het kunstwerk naar de herkomst van het woord 'maten', dat grasland of hooiland betekent. Het beeld is 12,24 meter hoog. Dat is precies het verschil in hoogte tussen het kanaal in Apeldoorn en het eindpunt in de IJssel bij Hattem.

Een geheel ander werk van Smink staat op een bedrijventerrein in Heerhugowaard: Capella. Het is gesitueerd aan het eind van een weg. Gemaakt van staal met een voor ons herkenbare vorm, de achterkant van onze kerk, waar zich het hoofdaltaar bevindt. Zijn plan was een ogenschijnlijk mobiel object te ontwerpen dat geen relatie met de omgeving heeft. In eerste instantie zocht Smink naar een vorm die verband hield met mobiliteit. Auto's rijden op het bedrijventerrein af en aan en hij speelde met de gedachte ANWB wegwijzers in zijn creatie te verwerken. In de volgende fase zocht hij naar een object dat zich op elk moment zou kunnen verlossen van zijn omgeving. Dit leidde na onderzoek tot deze 'kapel', dat een verwijzing kan zijn naar een bedehuis langs de weg. Marcel Smink dook verder in de betekenis van dit woord en ontdekte dat 'kapel' is afgeleid van 'capella', het Latijnse woord voor mantel. De mantel is nauw verwant met de legende van st. Maarten die met zijn zwaard de helft van zijn mantel afsloeg om dit deel aan een arme te geven. De halve mantel is in dit geval treffend in relatie tot bedrijventerreinen gebracht waar de architectuur zich vaak beperkt tot de vorm van de 'buiten- mantel'. Maar waarom juist deze vorm van een kapel? Hierop antwoordde de kunstenaar nadat we die vraag aan hem hadden voorgelegd: 'Deze vorm was voor mijn archetypisch voor een kapel. Mogelijk gevormd door mijn jeugd waar in de buurt een kerk/kapel stond met een dergelijke vorm.' Capella staat sinds 2005 aan de G.Rietveldweg in Heerhugowaard. Meer werk zien? <http://www.marcelsmink.nl/> Tips over kunstwerken voor deze rubriek zijn welkom!

